

Sygn. akt VIII U 2989/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Anna Capik-Pater
Protokolant	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2020 r. w Gliwicach

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 22 listopada 2018 r. **nr** (...)

zmienionej decyzją

z dnia 18 grudnia 2018 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od dnia 13 grudnia 2018 roku

(-) sędzia (del.) Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 2989/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 listopada 2018 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił ubezpieczonemu A. K. prawa do wcześniejszej emerytury, albowiem do dnia 31 grudnia 1998 r. nie udowodnił on żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy z wymaganych 15 lat, a nadto udowodnił jedynie 21 lat, 1 miesiąc i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych z wymaganych 25 lat.

Decyzją z dnia 18 grudnia 2018 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zmienił ww. decyzję w zakresie dotyczącym ogólnego stażu pracy, ostatecznie przyjmując, że ubezpieczony wykazał wymagane 25 lat stażu pracy. Niemniej jednak, mając na uwadze ww. przepisy, organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, albowiem do dnia 31 grudnia 1998 r. nie udowodnił on żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy z wymaganych 15 lat.

Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie. Twierdził, że spełnia wszystkie wymagane przepisami wymogi w celu przyznania prawa do spornego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 1 września (...). ubezpieczony A. K. (ur. (...)) był uczniem zasadniczej szkoły zawodowej zatrudnionym w (...) Przedsiębiorstwie (...). Z wykształcenia jest elektromonterem.

Następnie ubezpieczony pracował:

- od 21 czerwca 1975 r. do 31 marca 1979 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...), jako elektromonter;
- od 5 kwietnia 1979 r. do 31 grudnia 1994 r. w (...) SA w G., jako elektromonter licznikowy, a ostatnio jako elektromonter obsługi klientów;
- od 13 listopada 1987 r. do 5 sierpnia 1988 r. w Miejskim Zarządzie Budynków Mieszkalnych w T., jako elektryk;
- od 1 stycznia 1995 r. do 30 czerwca 2002 r. w (...) SA w G. Rejonie Energetycznym w T., jako elektromonter obsługi klientów (przejęcie (...) SA w G. na zasadzie art. 23¹ kp);
- od 1 lipca 2002 r. do 31 grudnia 2004 r. w (...) Serwis – (...) sp. z o.o., jako elektromonter układów pomiarowych;
- od 14 listopada 2005 r. do 31 grudnia 2006 r. w Firmie (...), jako elektromonter;

W piśmie z dnia 17 listopada 2017 r. (...) sp. z o.o. (przechowuje on dokumentację (...) SA w G. oraz Rejonu Energetycznego w T.) wskazał, że ubezpieczony w okresach od 6 września 1976 r. do 31 grudnia 1988 r., od 1 stycznia 1989 r. do 31 stycznia 1990 r. i od 1 czerwca 1995 r. do 30 czerwca 2002 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, tj. prace z wykazu A, działu II wykazu A będącego załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Z kolei w piśmie z dnia 29 października 2019 r. (...) sp. z o.o. wskazał, że ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach zgodnie z powyższymi również i w okresach od 1 stycznia 1981 r. do 31 grudnia 1988 r., od 1 sierpnia 1989 r. do 31 marca 1992 r.

Ubezpieczony posiada zaświadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 29 października 2019 r., z którego wynika, że wykonywał on prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, tj. prace z wykazu A, działu II wykazu A będącego załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie od 1 lipca 2002 r. do 31 grudnia 2004 r.

Bez względu na nazwę zajmowanego stanowiska pracy, ubezpieczony w okresie od 5 kwietnia 1979 r. do 30 czerwca 2002 r. wykonywał te same czynności. Zajmował się wymianą liczników jednofazowych i trójfazowych, ich montażem oraz usuwaniem, a także rozbudowywaniem. Czynności te ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze

czasu pracy każdego dnia w godzinach od 7:00 do 15:00, a czasami i dłużej. Wymiana liczników oraz ich zabudowa pochłaniała 98% czasu ubezpieczonego. Resztę czasu zajmowało mu stwierdzenie prawidłowej pracy licznika. W tym celu dokonywał on ich rozplombowania oraz otworzenia i sprawdzenia prawidłowości połączeń.

W dniu 16 listopada 2018 r. ubezpieczony wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 22 listopada 2018 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, albowiem ubezpieczony nie udowodnił 25 lat okresów składkowych oraz 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 r.

W dniu 12 grudnia 2018 r. ubezpieczony wniósł o wykreślenie go z rejestru członków OFE i przekazanie środków zgromadzonych na jego rachunku w OFE do budżetu państwa.

W dniu 18 grudnia 2018 r. organ rentowy wydał kolejną zaskarżoną decyzję, w której zmienił ww. decyzję organu rentowego w zakresie stażu pracy, przyjmując że tę przesłankę ubezpieczony spełnił. Niemniej jednak organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko i ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do spornego świadczenia, bowiem w dalszym ciągu nie wykazał on 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, aktach osobowych ubezpieczonego; zeznań świadka R. B. złożonych na rozprawie w dniu 5 czerwca 2019 r. (k.35); zeznań świadka K. K. złożonych na rozprawie w dniu 5 czerwca 2019 r. (k.35); zeznań odwołującego złożonych na rozprawie w dniu 5 czerwca 2019 r. (k.36); zeznań świadka J. L. złożonych na rozprawie w dniu 11 września 2019 r. (k.51); pism (...) sp. z o.o.; zeznań świadka Z. O. złożonych na rozprawie w dniu 6 listopada 2019 r. (k.77); zeznań odwołującego złożonych na rozprawie w dniu 31 stycznia 2020 r. (k.87).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków R. B., K. K., J. L., Z. O., gdyż przedstawiają one rzeczywisty obraz okoliczności zdarzeń będących przedmiotem niniejszego postępowania. Zaznaczyć bowiem należy, iż świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym i stąd niewątpliwie posiadają szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy. Z treści tych zeznań wynika jednoznacznie, że bez względu na stanowisko pracy, ubezpieczony w spornym okresie zajmował się wymianą liczników, ich montażem oraz demontażem, a czynności te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 15 lat w okresie poprzedzającym 1 stycznia 1999 r., tj. nieprzerwanie od 5 kwietnia 1975 r. Była to praca w szczególnych warunkach. Zeznania te pokrywają się z zeznaniami ubezpieczonego, zatem nie podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Zeznania świadka L. W. złożone na rozprawie w dniu 31 stycznia 2020 r. nie wniosły nic do sprawy, ponieważ rozpoczął on pracę od 1 stycznia 1999 r., zatem nie posiada on wiedzy obejmującej sporny okres poprzedzający ten dzień. Z kolei pozostała treść zeznań to jedynie jego opinia.

W konsekwencji, Sąd uznał, że zgromadzone dowody są kompletne i pozwalają na czynienie na ich podstawie ustaleń co do stanu faktycznego, a następnie na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa.

Spór w niniejsze sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony legitymuje się wymaganym przepisami stażem pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 r. w wymiarze co najmniej 15 lat, albowiem od ustalenia tej okoliczności zależało przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.53 t.j..) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań wskazanego już Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.1983.8.43 z późn. zm.)

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 rozporządzenia stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
- ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, iż ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym. Nie jest również członkiem OFE.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999 r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu zaliczenia do stażu pracy w szczególnych warunkach ani jednego okresu.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony legitymuje się ponad 15 letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych. Do okresu zaliczonego przez organ rentowy, zaliczyć należy okres zatrudnienia w (...) SA w G. oraz (...) SA w G. Rejonie Energetycznym w T. łącznie od 5 kwietnia 1975 r. do 31 grudnia 1998 r., tj. w wymiarze 23 lat, 8 miesięcy i 27 dni. W tym okresie ubezpieczony faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wymianą, montażem i demontażem liczników. Sporadycznie wykonywał inne czynności polegające na sprawdzeniu poprawności działania tych urządzeń, lecz miały one charakter incydentalny i zajmowały ubezpieczonemu najwyżej 2% czasu pracy. Sąd podziela ugruntowane w orzecznictwie stanowisko, zgodnie z którym wykonywanie innych czynności o charakterze incydentalnym, krótkotrwałym, ubocznym, nie powodują utraty charakteru pracy w szczególnych warunkach (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2008r., I UK 210/07, z dnia 22 kwietnia 2009 r., II UK 333/08). Tym samym, uznać należało, że ubezpieczony pracował jako elektromonter przy montażu, remoncie, eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 kwietnia 2013r. wydany w sprawie o sygn. akt III AUa 1381/12 gdzie wskazano, że praca elektromontera instalacji i urządzeń elektroenergetycznych wykonywane w przedsiębiorstwie zajmującym się wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej, są pracami w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze powyższe, w powyższym okresie ubezpieczony wykonywał prace wymienione w wykazie A, dziale II Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.1983.8.43).

Wskazać również należy, że w świetle utrwalonego orzecznictwa sądowego dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska tylko rodzaj rzeczywiście powierzonej pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 czerwca 2015r. sygn. akt III AUa 168/15 LEX nr 1761793).

Bez znaczenia pozostaje również fakt, że pracodawca nie wystawił świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został bowiem w stosunku do spornych okresów, wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Ustalony w sprawie stan faktyczny pozwala na przyjęcie, że ubezpieczony legitymuje się ponad 15 letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych. Pozostałe przesłanki warunkujące przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie były kwestionowane i zostały przez odwołującego spełnione.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 13 grudnia 2018 r., tj. od dnia kiedy wniósł ubezpieczony wnioś o wykreślenie go z członków OFE oraz wniósł o przekazanie zgromadzonych na jego rachunku środków do budżetu państwa.

(-) sędzia (del.) Anna Capik-Pater